

מדינת ישראל

משרד הממשלה

6

9-18

מס' תיק

משרד

ר"מ

ב'ק'ר כ"ח
בראש - ה"א
1984 - 1985

מדינת ישראל
ארכיון המדינה

18

שם תיק: רה"מ שמעון פרס - ביקור רה"מ ברמת הגולן

מזהה פיו: גל-14141/18

מזהה פריט: R0002q72

כתובת: 2-106-10-6-9 תאריך הדפסה: 04/04/2022

מדינת
משרד

מחלקה

שכתב ר"מ
שאל פיו

מס' תיק מקורי

9-18

נציגי רמת הגולן המשתתפים בפגישה עם ראש הממשלה

1. שמואל בר-לב	- ראש המועצה המקומית קצרין
2. יגאל ספיר	- מנכל לחברה לפתוח הגולן
3. ישראל רון	- סגן ראש המועצה המקומית
4. איתן ליס	- יו"ר מועצה אזורית גולן - רמות
5. יחיאל שמשוני	- רמת מגשימים
6. יחיאל אדמוני	
7. יהודה הראל	- מרום הגולן
8. שמשון וולנר	- מנהל היקב, עמי-עם
9. רפי גולן	- מושב רמות - מי גולן
10. אהרון בן-נון	- סגן איתן ליס - עין זיו
11. משה גורליך	- רמת מגשימים
12. אשר קולה	- חיספין

היכן זה איתן

לשכת ראש הממשלה

ירושלים, כב' בסיון התשמ"ה
11 ביוני 1985

אל: ראש הממשלה

מאת: א. נויבך

הנדון: רמת הגולן

לחברים 4 בקשות עיקריות:

- א. הזרמת תקציב ממשלתי לחברה לפיתוח רמת הגולן. מדובר בתקציב שנתי בסך 250.000 דולר. משרד המסחר והתעשייה לא תומך בהעברות תקציביות כאלו מאחר ומדובר בחברה יוזמת ולא בהשקעות. (האוצר נוקט בעמדה שזה צריך להיבחן עפ"י העדיפות שהמשרד הנוגע בדבר נותן).
- ב. בקשה לערבות מדינה על סך 10 מיליון דולר כתוספת פטור מחובת נפח אשראי. ערבות זו נדרשת לישובים כדי להתמודד עם בעיית הריבית. בסה"כ ישובי הרמה מגלים יוזמות וכשרון כלכלי רב וכאן סיוע קטן עשוי להיות משמעותי.
- ג. תקציב המחלקה להתישבות - נשחק ע"י העברה מאוחרת ולא מסודרת. אין החברים מלינים על גודל התקציב אלא על דרך ביצועו.
- ד. ליצור לחץ על כור (כלומר שייקה גביש), שתגדיל את השקעתה במפעל גלרין. המפעל אמנם אינו בבעלות כור אך הם מנהלים אותו.

ב ב ר כ ה,

אמנון נויבך

ביקור ראש הממשלה מר שמעון פרס בגולן

אנו מקדמים בברכה את ראש ממשלת ישראל מר שמעון פרס, עוזריו ומלווי בגולן.

רמת הגולן נכבשה בשנת 1967 כתוצאה מלחץ ישובי אצבע הגליל ועמק הירדן שסבלו במשך 19 שנה מלחץ הסורים והפיכת חייהם לבלתי ניסבלים.

ממשלת ישראל החליטה עוד בשנת 1967 שגבול מדינת ישראל יהיה בגולן ובעקבות זאת אושרה תחילת ההתיישבות בגולן ולמעשה הפיכתו של הגולן חלק מהגליל ומהמדינה.

מלחמת יום הכיפורים "תפסה" את הישובים במצב קשה, באין מיגון מתאים ואמצעים להגנה המרחבית נאלצו תושבי הגולן לעזוב את בתיהם ולחזור אליהם רק לאחר הדיפת הסורים.

לקח "יום הכיפורים" נלמד אם כי לא הושלם. נבנתה מערכת ההגנה המרחבית וחוזקו ביצורי צ.ה.ל והישובים השתפרה מערכת ההתראה וההרתעה, ניבנו 31 ישובים כולל קצרין במרכזם ופריסת ההתיישבות הולכת ונשלמת.

כנסת ישראל אישרה בשנת 1981 את חוק הגולן דבר שחיזק את רוח התושבים והגדיל אמונתם לאחר נטישת חבל ימית בעקבות הסכמי קמפ-דיוויד.

עם כל החיוב והיפה בפתוח הגולן עדיין חסר המרכיב העיקרי להתיישבות זו, תוספת מסיבית של תושבים תוך זמן קצר. הבטחת מקורות תעסוקה, פרנסה, בטחון, חנוך, שרותים ודיוור.

תכנית רבבותיים נוספים בגולן גובשה ואושרה בשנת 1982 ומדברת על תוספת אוכלוסיה יהודית של 20,000 נפש בטווח של 5 שנים. תוספת האוכלוסיה המתוכננת תעשה במסגרות הבאות:

- א. בעיר קצרין.
- ב. בהשלמת פתוח הישובים הכפריים הקיימים.
- ג. בהקמת ישובים כפריים נוספים.
- ד. במרכזים האזוריים חיספין ובני יהודה והקמת מרכז נוסף בצפון הגולן.

המערכת הקיימת היום בגולן מסוגלת להוות בסיס למימוש התכנית. נדרשות השקעות בעיקר הבטחת אמצעי יצור, דיוור וכן במספר תחומי תשתית.

ידוע כי הסורים לא ויתרו על הגולן ולפי כל הסימנים עושים הכנות להתמודדות נוספת. גם אנחנו איננו מוותרים על הבטחת גבולנו הצפוני במקומו הנוכחי. איכלוס ופתוח הגולן הוא יעד בטחוני כלכלי ממדרגה ראשונה אנו בטוחים שאתה מבין זאת ומקוים שבעקבות ביקורך זה תוכל להחדיר תודעה זו בקרב חבריך בממשלה.

נראה לנו כי מימוש תכנית רבבותיים הוא חיוני למרות הקשיים והבעיות. על מנת לצעוד למימושה יש לפעול בטווח קצר לקליטת 400 משפחות נוספות בקצרין ועוד כ-400 משפחות בישובים הכפריים ובמרכזים האזוריים.

מאז מלחמת ששת הימים נעשה בגולן רבות. קיימים 31 ישובים, פיתחו אמצעי יצור בתחומים שונים, פיתחו מאגרי מים, שירותי קהילה ואיכות חיים ברמה גבוהה חלק מהפיתוח נעשה באמצעים עצמאיים מחוסר סיוע מתאים. יש היום לעשות להמשך הפתוח ולהגדלת האוכלוסיה באיזור חשוב זה.

הנושאים הדורשים פתרונות מידיים לצורך המשך פתוח ואכלוס הגולן

- א. התישבות חדשה - אושרו להקמה 7 ישובים חדשים, יש לבצע לפחות בקצב של 2 ישובים בשנה. השנה אנו מבקשים להכליל בתקציב השיכון את הישוב ברוכים, מרכז אזורי בצפון הגולן, וזאת בסדר גודל של 50 יחידות ועוד תשתית.
 - ב. הגדלת תקציב החטיבה להתישבות - התקציב לשנה הבאה יענה בעיקר על החזקת הקיים. כדי לעמוד ביעדי פתוח מינימליים יש להבטיח תקציב לרמת הגולן בסדר גודל של כ- 18 מיליון דולר. התקציב מיועד בעיקר לפתוח מקורות תעסוקה בתיירות בתעשייה ובחקלאות בישובי הגולן.
 - ג. קרן סיוע לפריסת חובות הישובים - כתוצאה מצמיחה מהירה בשנים האחרונות והגדלת היצור בכספים שהעמידו תנועות ההתישבות והבנקים לרשות הישובים וכתוצאה מהמשבר בחקלאות והתעשייה והאנפלציה הקשה נקלעו ישובי הגולן לבעיות כספיות קשות לזמן הקצר וזאת בהיקף של כ- 50 מיליון דולר, אנו מבקשים מראש הממשלה לפעול אצל שר האוצר שבאמצעות משרד החקלאות יועמדו לרשות הישובים הלוואות לטווח יותר ארוך ובריבית נמוכה כדי לאפשר גישור על מצוקת הטווח הקצר.
 - ד. מתן עדיפויות לצורך משיכת יזמים לאזור -
 - ד.1. מעמד של ישובי פתוח א+ לכלל ישובי הגולן (כיום רק קצרין ובני יהודה).
 - ד.2. הורדת מחירי הקרקע בצורה משמעותית.
 - ד.3. מתן עדיפות משמעותית בקבלת עבודות מהממשלה לתושבי האזור.
 - ד.4. למצוא הדרך לשכנוע יהדות העולם וממשלת ארה"ב לאפשר פעולות בכספי הסוכנות וקרן היסוד בגולן בנושאי פתוח בתחומי כלכלה וחברה.
 - ד.5. להעמיד לרשות הישובים והיזמים ערבות מדינה על הלוואות ההון העצמי במפעלי תעשייה ותיירות.
 - ד.6. לבטל ההקפאה על בניית מבני חנוך וציבור בגולן שאינה חלה על ישובי יהודה שומרון וחבל עזה.
 - ה. בטחון - כתוצאה מיציאתנו מלבנון הופך הגולן לחזית עיקרית מול האויב המסוכן והחזק ביותר מבין שכנינו.
 1. יש להשלים מקלוט חסר.
 2. יש לחזק מסגרות ההגנה המרחבית בתוספת אנשים, נשק נ"ט ונ"מ.
 3. הקיצוץ בבטחון השוטף לאור נסיונות הפיגוע בשנה האחרונה גדול מידי ויש לעשות לתוספת כח בבט"ש שמשמעותו תוספת כח במקרה של התקפת פתע.
 4. יש להשלים מרכיבי הבטחון בישובים כחלק מהערכות כלל הגליל בעקבות היציאה מלבנון.
- ו. תיעוש קצרין -
- הקמה מיידית של מפעל שיעסיק 200 עובדים. התשתית הקיימת מאפשרת הקמת מפעל וקליטת עובדים בלי צורך לבצע בינוי באזור התעשייה או בניית דירות מגורים.
- יש צורך לשכנע תוך מתן תמריצים מיוחדים תעשייה ציבורית, לבצע הקמת המפעל תוך שנה אחת יעמדו מאות דירות ריקות בקצרין.

כור אלקטרוניקה בע"מ

קריה לתעשיות עתירות מדע, רח' דבורה הנביאה, נוה שרת, ת.ד. 13022 תל-אביב 61130, טל: 03-492661/3, טלסט: 341743
ת.ד. 50 לוד, 71100, טל: 08-238500

21 לאפריל 1985

לשכ"מ 1/832

א ק ס פ ר ס

לכבוד

מר אלחנן ישי

משרד ראש הממשלה

הקריה

ירושלים

מר ישי שלום.

הנדון: מפעל "גלרין אלקטרוניקה" בקצרין

1. בהמשך לשיחתנו להלן פירוט מעורבות כור במפעל הנ"ל שהחלה בשנת 1981 כסיוע בהקמת תשתית תעשיתית ביישוב.
2. המועצה המקומית דרך ה"חברה לפתוח קצרין" קנתה בשנת 1981 קו לייצור מנועים חשמליים שהועבר לקצרין.
3. נחתם הסכם לשיתוף פעולה בין החברה לפתוח קצרין לבין כור שעיקריו:
א. כור תדאג לניהול המקצועי של המפעל ע"י מנוי מנכ"ל מטעמה וע"י גבוי מקצועי במסגרת חטיבת האלקטרוניקה בכור.
ב. כור תעשיות השתתפה במימון 50% מרכישת קו הייצור למנועים בסך של כ-180,000\$.
ג. כור תעשיות תשתתף במימון 50% מכל הון חוזר שידרש לפעילות המפעל.
ד. לכור אופציה עד שנת 1986 למימוש קניית 50% ממניות החברה.
4. ביוני 1983 הוחלט לבצע הסבה של המפעל לייצור מוצרים אלקטרוניים משלוש סיבות עיקריות:-
א. חשיפת השוק המקומי ליבוא היצף מהמזרח הרחוק וממזרח אירופה.
ב. טכנולוגיה ואמצעי ייצור מיושנים שהבאתם לרמה מתקדמת חייבה השקעות גדולות.
ג. עקב הנ"ל המפעל לא הגיע להיקף הייצור המתוכנן וצבר הפסדים גדולים מאד שמומנו ע"י כור וע"י החברה לפתוח קצרין.

כור אלקטרוניקה בע"מ

קריה לתעשיות עתירות מדע, רח' דבורה הנביאה, נוה שרת, ת.ד. 13022 תל-אביב 61130, טל: 03-492661/3, טלפקס: 341743

- 2 -

5. תוכנית ההסבה הנ"ל התבססה על שני שלבים:
- א. בנית תשתית נהול ויצור מקצועית בענף האלקטרוניקה ע"י בצוע עבודות יצור בקבלנות משנה שהתבססו בעיקרון על העברת עבודות וקוי יצור ממפעלי כור אלקטרוניקה (טלרד וטלכור).
- ב. חפוש מוצר מתאים למפעל שממושו יתבסס על התשתית הנ"ל.
6. המצב נכון להיום הינו כדלקמן:
- א. מספר העובדים במפעל גדל מכ-20 לכ-50 עובדים.
- ב. קיימת תשתית יצור ברמה מקצועית טובה הכוללת עובדים מיומנים ואמצעי יצור.
- ג. המפעל מייצר מוצרים אלקטרוניים לשביעות רצונם של לקוחות כגון : אלביט, פיברוניקס, טלרד, טלכור, מכון 3, סיאטקס, תעשיה אורית ועוד.
- המצב הכספי השוטף של המפעל השתפר ומתחילת 1984 לא נזקק להזרמות כספיות למימון ההוצאות השוטפות.
- עדיין רובצים על המפעל החובות הכבדים הנובעים מהפסדי העבר ומהוצאות המימון על הפסדים אלו.
7. מוצר עיקרי למפעל
- אותר מוצר מתקדם שעליו יתבסס המפעל בעתיד.
- המוצר הוצג בשתי תערוכות בחו"ל ולפי הערכת המצב של הנהלת המפעל יוכל להיות מנוף לבסוס המפעל ופתוחו בעתיד הקרוב להיקף שנתי של כ-5 מליון \$ שרובם ליצוא ולתוספת כ"א טכני וייצורי עד לכ-100 עובדים.
- קדום פרויקט זה מחייב השקעות כספיות והקמת תשתית מו"פ שלפי הערכת החברה לפתוח קצרין לא תוכל החברה לפתוח קצרין לעמוד בחלקה בהשקעות אלו.
8. לסכום, אני יכול לומר באחריות מלאה שכור השקיעה וממשיכה להשקיע אמצעים ומאמצים רבים בקידום המפעל גם מעבר למתחייב מההסכם וכבר היום המפעל הינו המעסיק הגדול בישוב.

ב ב ר כ ה,

הוקרא ע"י
מנהל : כללי

ונחתם בהעדרו
ע"י יהודית סלע
ר' לשכת מנכ"ל

תכנון המים לישראל בע"מ

תאריך: חיפה, 24.4.85

674 155/2000
/0004
/6000

לכבוד
מר אלחנן ישי
עוזר ראש הממשלה

הנדון: מפעל המאגרים ברמה"ג

בהתאם לבקשתך להלן תיאור תמציתי של מפעל מאגרי המים ברמה"ג, לקראת סיורו של ראש הממשלה ברמה"ג ביום 30.4.85.

פוטנציאל המים שתורמת רמה"ג למערכת הירדן והכנרת (ניקוז מערבי) מוערך בכ- 210 מיליון מ"ק לשנה בממוצע.

כמות זו איננה כוללת את שלושת מקורות המים הראשיים של מערכת הירדן בניאס, חצבני ודן (סה"כ תרומתם כ- 500 מיליון מ"ק בשנה ממוצעת).

יש להדגיש כי סה"כ תרומת המים של רמה"ג למערכת הירדן, מהווה כ- 25%÷20% מכלל תרומות המים למערכת אגן היקוות הכנרת, כאשר מרבית המים הינם מי שטפונות חורפיים, ומיעוטם מי מעיינות.

בנוסף לכך קיים ברמה"ג פוטנציאל מים, המוערך בכ- 25 מיליון מ"ק לשנה בממוצע, שמתנקז מזרחה לכוון אגני ההיקוות של הרוקאד והירמוך.

בהתאם לתחזיות הפיתוח החקלאי ברמה"ג לשלב פיתוח מלא תצרוכת המים החזויה מוערכת בכ- 65 מיליון מ"ק בשנה.

פריסת השטחים החקלאיים הינה לכל אורכה ורוחבה של רמה"ג בחלקה המישורי, מעבר לקו הבתרונות המשתפל לעבר הירדן והכנרת מצד מערב.

מרבית השטחים החקלאיים מצויים ברום טופוגרפי מינימלי של +400 מ' בשטחי דרום רמה"ג ועד לרום טופוגרפי של +950 מ' בשטחי צפון רמה"ג.

מבחינת פיתוח מערך המים ברמה"ג, הרעיון המרכזי הינו פיתוח מערכת אגירת מים חורפית, בסמוך למוקדי התצרוכת ברומים אנרגטיים שישלטו גרביטציונית של השטחים החקלאיים.

להלן פירוט היתרונות הישירים והפוטנציאלים, הגלומים בפיתוח המערכת הנ"ל.

א. יתרונות ישירים

(1) חסכון אנרגטי. בהשוואה לחלופת הספקת המים מהמאגרים קיימת חלופה להספקת מים מהכנרת, הכרוכה בשאיבה של כ-800 מ' גובה הרמה השקולים לכ-3.5 קווי"ט/מ"ק, שהם כ-25 סנט/מ"ק (אנרגיה בלבד).

חלופת הספקת המים מהמאגרים הינה גרביטציונית.

החסכון האנרגטי הקיים כבר כיום מעצם קיומו של המפעל מוערך בכ-5 מיליון דולר לשנה, בעוד שבשלב הפיתוח המלא עשוי להגיע החסכון עד לכ-10 מיליון דולר לשנה.

(2) חסכון בהשקעות הדרושות לבניית תשתית פיתוח מערכות מים. חלופת הספקת המים מהמאגרים הינה הפתרון הזול ביותר בין החלופות האפשריות על מנת לענות לנתוני תצרוכת המים בפיתוח תשתית מערכת הספקת מים (מערכות אגירה, הולכה ושאיבה).

(3) מחיר מים מינימלי לחקלאות. כתוצאה משני היתרונות הנ"ל, עלות המים במפעל הנידון תגיע למחיר מינימלי (כ-8.0÷9.0 סנט/מ"ק), שעיקרו החזר הון, להון הראשוני המושקע. יש להדגיש כי לאחר החזר ההון (מותנה במספר השנים) מחיר המים עשוי להתאפס.

(4) פיתוח מקורות מים כתוספת למאזן הארצי. לבושא הנ"ל 2 היבטים עיקריים בפיתוח אחד המשאבים הדלים ביותר. והמצוי בתנאי מחסור.

א. פיתוח מקורות המים בניקוז המזרחי, הינו בבחינת תוספת מים למאזן המים הארצי.

ב. פיתוח מערכת האגירה בניקוז המערבי, מקטין את הסתברות גלישת המים מהכנרת לעבר ים המלח עובדה המהווה אף היא תוספת למאזן המים הארצי.

ב. יתרונות פוטנציאליים

(1) מכשולי עבירות בטחוניים. מבחינה בטחונית, עשויה המערכת הקיימת והמוצעת להוות מכשול, ולהשתלב במערכות המגננה השונות.

כל זאת מותנה בשילוב הגורמים השונים במערכות השונות.

(2) אפשרויות פיתוח תיירות.

אתרי האגירה, עשויים להיות מוקדי פיתוח תיירות שימשכו קהל מבקרים שיקטין את עומסי התיירות בכנרת ויהוו תשתית כלכלית נוספת לישובי הגולן.

(3) אפשרויות חסכון והפקת אנרגיה.

עודפי המים המצויים ברמה"ג, יאפשרו הקמת טורבינות הידרואלקטריות ליצירת חשמל כתוצאה מהפרשי הרומים בין אתרי תפישת המים והכנרת. בנוסף לכך, ניתן יהיה להעביר מים מרמה"ג לאיזורים סמוכים כגון גליל תחתון ועמק הירדן תוך חסכון אנרגטי.

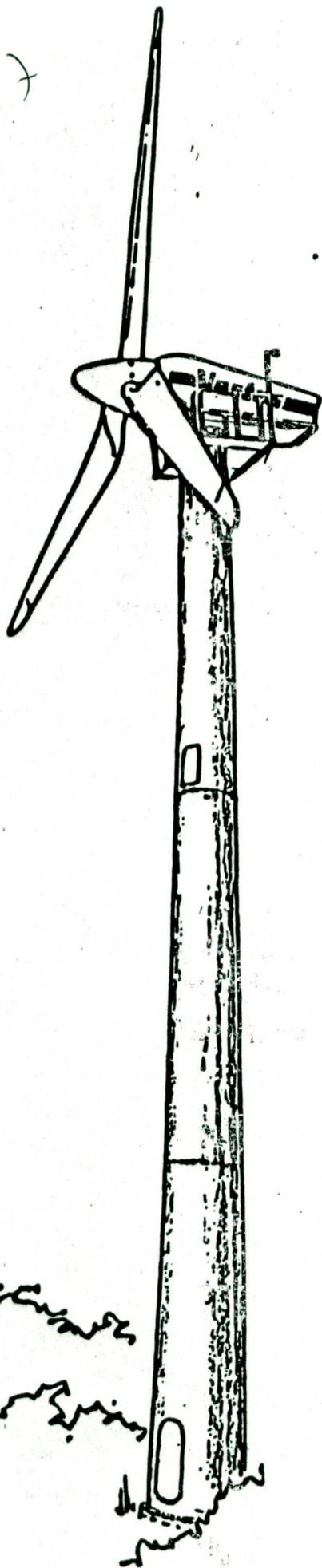
יש להדגיש כי כיום נפח האגירה המצוי ברחבי רמה"ג הינו כ-33 מלמ"ק המהווים כ-50% מתצרוכת המים החזוייה ברמה"ג.

מכאן, שקצב פיתוח המאגרים ומערכות המים, יהיה הדומיננטי בקביעת קצב פיתוח ההתישבות החקלאית בגולן וצרכיה.

לסיכומו של דבר, יש לציין את תרומתה הנכבדה של אגודת המים המקומית (אגודת מי גולן) המאוישת באנשי ישובי רמה"ג, שהשכילה ביזמתה ובתושייתה, לשלב גורמים שונים במערכת (החל בגורמי התכנון - תה"ל, נציבות המים, משרד החקלאות, הסוה"י, התנועות ההתישבותיות למיניהן וכלה בגורמי הביצוע) ולהקים ולתפעל מערכת מים לתפארת.

ב ב ר כ ה

ג. שחם

חות רוח בגולן

בקשה למפעל מאושר

מרץ 1985

אגודת מים שיתופית למשקי רמת הגולן בע"מ

יז' באדר תשמ"ה

10 למרץ 1985

כ ל ל י

"מי גולן" אגודת מים של משקי רמת הגולן, עוסקת מזה כשנה במחקר וישום של ניצול הרוח למטרת הפקת אנרגיה. כתוצאה ממחקר זה וממחקרים קודמים שבוצעו בגולן, הגיעה "מי גולן" להכרה כי יש לפתח בגולן את ניצול אנרגיית הרוח במתכונת של חוות טורבינות רוח ואספקתה לרשת החשמל הארצית.

יחד עם זאת בדיקות כלכליות שבצענו בנושא, הוכיחו כי כתוצאה מגורמים שונים ובעיקר כתוצאה מהעדר עידוד ממשלתי, כדאיות הפרויקט גבולית ביותר ומהווה סיכון למשקיעים פוטנציאליים.

אנו משוכנעים כי הענקת מעמד של "מפעל מאושר" לפרויקט "חוות הרוח" תשנה את המצב תכלית שנוי ותיתן תנופה גדולה לנושא בפרט ולהתישבות בגולן בכלל.

מחקר הרוח

מדידות שנערכו ע"י השרות המטאורולוגי במשך שנה, באלוני הבשן, הראו ממוצע שנתי של 7.3 מ' /שנ' בגובה 10 מ'. המשך מדידות המבוצע על ידנו מזה 7 חודשים באתרים שונים בגולן, מראה התאמה למדידות אלה ומוכיח כי קיימים אתרים בגולן בהם יתקבל ממוצע שנתי גבוה אף יותר.

נתונים אלה נחשבים כטובים מאד ברמה עולמית. בדנמרק שהיא מולדת טורבינות הרוח, קיים ממוצע רב שנתי של $6 \div 6.5$ מ' /שנ'. בהודו מתבצעת בימים אלה תכנית בקנה מידה גדול לניצול אנרגיית רוח למטרות השקיה, באזורים בהם מהירות הרוח הממוצעת היא $5.5 \div 6$ מ' /שנ'... בקליפורניה, שהיא המרכז העולמי לניצול אנרגיית הרוח, קיימים תנאי רוח דומים מאד לתנאים באזורנו.

2/...

בשלב זה, לאחר שהוכח פוטנציאל הרוח, מתכוונת "מי גולן" להכנס למפוי ותכנון של חוות רוח באתר נבחר. במקביל מעמידה האגודה טורבינה של 55 קווי"ט, בתל קטיף שליד אלוני הבשן, למטרות לימוד ומחקר.

הבטים אנרגטיים

מאז משבר האנרגיה עוסק העולם כולו בחיפוש תחליפים למקורות האנרגיה הקונבנציונליים. נעשות עבודות בתחום ניצול אנרגיית השמש, חום שיורי, פצלי שמן וכד'. אולם אין כל ספק כי אנרגיית הרוח היא הזמינה והקלה ביותר לניצול.

תרומת טורבינות הרוח לחסכון בדלק הינה ישירה ואינה מוטלת בספק. יחד עם זאת מחקרים המבוצעים בעולם מוכיחים כי יש בחוות הרוח אלמנט של חסכון בהקמת תחנות כח חדשות. במדינת ישראל בה מקורות הדלק קשים ויקרים, יש חשיבות לפיתוח כל חסכון בדלק ותחליפי אנרגיה מהאימים.

הבטים כלכליים

מחירה של טורבינת רוח מורכב ממחיר היחידה עצמה, הוצאות ההקמה, התחברות לרשת חברת החשמל, עלויות האחזקה ועלויות ההון. ברוב מרכיבי העלות דומים התנאים בארץ לתנאים באזורים אחרים בעולם, למעט מרכיב ההון שהוא יקר לאין ערוך בארץ. עם זאת הכירו מדינות העולם בהשיבות הנושא למטרות חסכון באנרגיה, בדנמרק לדוגמא, מממנת המדינה 30% מהוצאותיו של המשקיע בנושא. בארה"ב העידוד גבוה עוד יותר, ומתבטא בזיכוי מס גבוהים.

כפי שמראה התחשיב הרצי"ב, הרי שלמרות נתוני הרוח הטובים באלוני הבשן, יהיה צורך ב- 8 שנים על מנת להחזיר את ההשקעה בטורבינה בתנאים של 12% ריבית ומחיר של 7 סנט לקווי"ט. מאחר שהמחיר המובטח ע"י חברת החשמל הינו 6 סנט בלבד ומאחר שאחוזי הריבית המקובלים בשוק ההון גבוהים מ- 12%, נראה כי יהיה צורך בכ- 10 שנים על מנת להחזיר את ההשקעה. תנאים אלה אינם סבירים ופניה למשקיעים בנתונים הנ"ל אינה מעשית.

אגודת מים שיתופית למשקי רמת הגולן בע"מ

רמת הגולן

הגולן הינו אחד מאזורי ההתישבות היותר פרובלמטיים בארץ. האזור חסר יתרונות יחסיים ועתיר חסרונות. מעוט קרקעות חקלאיות, ריחוק ממרכז הארץ, תשתית לא מפותחת ותנאי אקלים קשים. הגולן שהוא ספק המים העיקרי למדינה, דורש השקעות כבדות בפיתוח מקורות מים לחקלאות. למרות עידוד מסוים של המדינה להפנית תעשייה לגולן, הפיתוח איטי מאד, מאחר שאין לאזור כל יתרון על אזורי פיתוח אחרים הקרובים יותר למרכז הארץ.

כפי שהוסבר לעיל קיים בגולן משאב טבע אמיתי הזועק לניצול מתאים. פיתוח משאבי הרוח יביא לאזור תוספת תעסוקה בנושאי הקמה, תחזוקה, תכנון מחקר ופיתוח. כמו כן ניתן יהיה לפתח הרכבה ויצור של טורבינות במפעלים מקומיים ולהגיע ליצור לצריכה עצמית וליצוא.

סיכום

מכל האמור לעיל, ברור כי טובת המשק הלאומי כמו טובת האזור, דורשים ישום מהיר של תכנית ניצול אנרגיית הרוח בגולן.

הדרך היחידה לקידום הנושא, הוא הענקת מעמד מפעל מאושר על כל המשתמע מכך.

רשם: אבי זעירא

משרד הכלכלה והתכנון
לשכת המנהל הכללי

ירושלים, ל' בניסן תשמ"ה
21 באפריל 1985

אל: מנהל לשכת ראש הממשלה

הנדון: רמת הגולן

קבלתי את העתק מכתבו של מנכ"ל החברה לפיתוח הגולן אל ראש הממשלה מהיום,
בנושא תקציב החברה לפיתוח הגולן.

משרדנו אכן כלל במסגרת הצעת התקציב לשנת 1985/6 סך \$300,000.-
כהשתתפות במימון תכנון פרויקטים לפיתוח בגולן באמצעות החברה לפיתוח
הגולן, זאת מתוך ראייה של חשיבות התכנון הכללי ברמת הגולן ובמסגרת
פעולות משרדנו לחידוש הצמיחה.

משרד האוצר לא כלל תקציב זה במסגרת משרדנו וגם לא תקצב את הנושא
במסגרת אחרת כלשהי. במידה ונזכה לתמיכתכם, נראה לנו שראוי לחזור ולברר
את הנושא במשרד האוצר.

ב כ ר כ ה,
אהוד גרף, עו"ד
המנהל הכללי

יגאל ספיר - מנכ"ל החברה לפיתוח הגולן
איתן ליס - יו"ר מועצת המנהלים של החברה לפיתוח הגולן

כ"ט בטבת תשמ"ה
תאריך: 22.1.85
סמכות: א-1827

משרד ראש הממשלה

28-01-1985

162-24

112-1-8

לכבוד

ראש הממשלה

מר שמעון פרס

משרד ראש הממשלה

ירושלים

כבוד ראש הממשלה !

הזמנה לביקור בגולן

אנו מבקשים להזמין לביקור של יום בגולן במועד קרוב ככל האפשר.
בביקור זה אנו רוצים שתתרשם מן ההישגים הגדולים שהגענו אליהם בפיתוח
הגולן במשך 17 שנות ישיבותינו כאן.

בשלוש השנים האחרונות כתוצאה מאילוצים כלכליים ושינוי בסדרי עדיפויות
הוקפא פיתוח הגולן בהדרגה והיום קיים למעשה קפאון מוחלט בכל נושאי
הפיתוח. איננו יכולים לעמוד בתכניות האיכלוס שנקבעו ע"י ממשלת ישראל.

אנו מבקשים להעלות בפניך את הבעיות הקשורות בהמשך הפיתוח והאיכלוס
כדי שנוכל לקבל החלטות כיצד בכל זאת להאיץ פיתוח ההתיישבות בחבל ארץ
זה שאין ספק שהוא עומד כיום בחזית הקשה ביותר של המדינה אל מול
האויב הסורי.

אנו תקווה שתענה לפנייתנו ותקדיש לנו מזמנך היקר בהקדם האפשרי.

בברכה

איתן ליס
ראש המועצה

העתק: מר ש. ברלב - ראש המועצה המקומית, קצרין.

אבני איתן

אורטל

אלוני הבשן

אליעד

אלרום

אניעם

פיק

בני יהודה

גבעת יואב

גשור

הר אודם

יהודות

כפר חרוב

מבוא חמה

מיצו

מעלה גמלא

מרום גולן

מרכז חיספין

גולן

נוב

ווה אטיב

נטו

עין זיוון

קלע

קשת

רמות

רמת מגשימים

שיאון

שעל

החברה לפיתוח הגולן בע"מ

21.4.85

לכבוד

ראש הממשלה

שלום רב,

הנדון: תקציב לחברה לפיתוח הגולן

החברה לפיתוח הגולן הינה הגוף המרכזי לייזום ופיתוח תעשיות חדשות בקצרים ובישובי הגולן. החברה יזמה הקמה של ארבעה מפעלי תעשייה בשנתיים הראשונות לקיומה, ומטפלת כיום בייזום הקמת מפעלי תעשייה ותיירות נוספים.

למעט תקציב חד פעמי שהועמד לרשות החברה לפני כשנתיים ומומש בשתי שנות התקציב האחרונות לא תוקצבה החברה עד כה, ומימון פעילותה נעשה ע"י המועצות בגולן.

בנושא זה התקבלו החלטות המחייבות את תיקצוב החברה כולל החלטת ועדת הכלכלה של הכנסת אך עד כה ללא שום כל תוצאה מעשית.

לאחרונה פנינו למשרד הכלכלה והתכנון בהצעת תקציב מפורט לשנת העבודה 85/86 - על סך 300 אלף דולר. בימים אלה קיבלנו תשובה שלילית ממשרד הכלכלה והתכנון לאור התנגדות אגף התקציבים של האוצר לנושא זה.

ברצוננו להדגיש שאי העמדת ההון העצמי לפעילות החברה סותר החלטות של שר אוצר קודם, של ועדה של הכנסת, והרכה הבטחות נוספות.

חמורה יותר היא העובדה שההעדר ההון פוגע ומונע למעשה המשך פעילות פיתוח והקמת מפעלי תעשייה ותיירות חדשים בגולן - שכה משווע לכך.

אשר על כן, הננו מבקשים התערבותך בכדי להסדיר נושא ההון לחברה, כתנאי הכרחי להמשך פעילותה בעתיד.

ב ב ר כ ה,

יגאל ספיר

מנכ"ל החברה לפיתוח הגולן

העתיקים:

- (1) מר אהוד גרא-מנכ"ל משרד הכלכלה והתכנון
- (2) מר איתן ליס יו"ר מועצת המנהלים של החברה

החברה להגנת הטבע

בית ספר שדה קשת יהונתן

על שם יונתן וזק הי"ד

קשת, דג. רמת הגולן 12410, טל' 067-61636

בפקוח משרד החינוך והתרבות, אגף הנוער

תאריך: אדר תשמ"ה

כ' ראש הממשלה
ר שמעון פרס
שרד ראש הממשלה
ירושלים

השלום והברכה!

נידון: מבנה לביס"ש "קשת-יהונתן".

י"ש "קשת-יהונתן" הוקם לפני 9 שנים במושב קשת מחוץ 2 מטרות עיקריות.

- תעסוקה לאנשי המושב בתחום החינוכי.

- חינוך ציבור המסיילים בכלל והנוער בפרט לאהבת המדינה והארץ ובמיוחד לאהבת הגולן.

מה כה חשוב לנו נושא זה?

- אחת הסיבות לירידה מן הארץ, זו הציניות שפורשה בקרב הדור הצעיר, ציניות שמשרשת כל

גש ציוני, כל רגש חם כלפי מדינת ישראל וארץ ישראל.

אינו חובה לעצמנו לתרום את תרומתנו לחינוך הנוער וכלל הציבור שאפשר להגיע אליו, להפתח

ל המדינה, אל ארץ ישראל, אל הגולן ולהעריך ולשמוח במה שעשו דורות ראשונים, להמשיך ולהשתתף

עשיה הכל - כך חשובה.

מאז עלינו לגולן, מקננת בנו החחושה, שכעצם מקומנו כאן לא מוכסח, זו גם אחת המניעות

עוצרות יהודים נוספים לעזוב את כל אשר להם במרכז הארץ, לעלות ולהצטרף ליישוב הגולן.

נו מאמינים, בכנות רבה, שאם בע"ה, יהיה מו"מ לשלום עם סוריה-הגולן יהיה נושא מרכזי בשיחות.

ין דין הגולן כדין סיני וספור שחרורו במלחמת ששת הימים-יוכיח. כל ממשלה, ולו החזקה ביותר

צטרך למלא הגבוי של העם באם תרצה להתקשה מול דרישות הסורים והלחץ הבין-לאומי להחזרת כל

מת - הגולן.

גם הישוב בארץ לא ידע ולא ירגיש עד עמקי נשמתו שהגולן הוא חלק בלתי נפרד מישראל וחיוני

יותר לה-בטחונית וכלכלית(מים!) - אי אפשר יהיה לסמוך על תמיכתו האיתנה, במנהיגות, שתוצה

לשמור על הגולן בתחום מדינת ישראל.

החברה להגנת הטבע

בית ספר שדה קשת יהונתן

על שם יונתן וודק הי"ד

קשת, ד.ג. רמת הגולן 12410, טל' 067-61636

במקום משרד החינוך והתרבות, אגף הנוער

תאריך

זן המפורסמות, שבביס"ש "קשת-יהונתן", ההדרכות משלבות בתוכן ידיעת ושמירת הטבע, יהדות
היסטוריה, ציונות, התישבות ומורשת קרב. (למרות שפוליטיקה, ב"ה , לא נכנסת בדלת האחורית.)
ך כאשר ביס"ש "קשת-יהונתן" מחנך מסביר ומעורר את אהבת הגולן והארץ כפי שנאמר לעיל הוא
החלט חלק בלתי נפרד מהגולן.

טייל, ויהא גילו אשר יהיה, אחרי שהות עם מדריכי ביס"ש "קשת-יהונתן" מבין היטב את הצורך
בן התישבות חזקה בגולן, מתלהב משיתוף הפעולה שבין המתישבים לזרמיהם השונים, ובין צה"ל
גורמים האזרחיים. אנו מראים לו את ישראל היפה.
לא מאי? - אין לו, לבית ספר שדה מבנה נאות. ואל יהא הדבר קל בעיניך - עם ישראל אוהב נוחות.
בחורף אם לא יהיה חם ונעים בחדרים - הציבור יוקיר רגליו מבית ספרנו.

ושב קשת, הקצה את מבני הנעורים שלו והוסיף מספר דירות לצרכי הפעלת ביס"ש. עם כל הכבוד זה
א זה. המבנים אינם מתפקדים כראוי בימות החורף, אין לנו חדר אוכל כהלכה, וחדרי לימוד והרצאות
ל יראו וכל ימצאו.

נאותינו למשרד השיכון - למען יבנה את בית הספר - כמו שכנה את כל בתי ספר שדה שבארץ לא נענו,
שלא נענו פניות המושב לפתרון בעיות הדיור שלו: " מי אמר לכם לבנות ביס"ש?
ני מודע למצב הכלכלי שלנו אך גם המצב הרוחני והמדעי שלנו זקוק לעזרה דחופה ויפה שעה אחת
ודם!

כן אני מבקש מכם, שיעשה את כל מה שביכולתו כי רבה, לעזור ולקדם את נושאנו זה.

שמח, אם יואיל כב' להזמיןנו בדחיפות לפגישה בה נעלה בפנינו את היקף הבעיה בע"פ ולענות
שאלות.

בברכה
ירוחם קנטמן
ביס"ש "קשת-יהונתן"

מועצה מקומית קצרין רמת הגולן

טל. 067-61251. ת.ד. 28 מיקוד 12900

תאריך י"ג ניסן תשמ"ה

4 אפריל 1985

מספרו 3180

לכבוד
מר אלחנן ישי
עוזר ראש הממשלה
לשכת ראה"מ
ירושלים

א.נ.,

הנדון: מרכז קליטה לעולים בקצרין

לקראת ביקור ראה"מ בקצרין ברצוני להביא לידיעתך הפרטים הר"מ:

לפני מספר חודשים הודיעו לנו מהסוכנות היהודית וממשרד הקליטה על הכוונה לפתוח בקצרין מרכז קליטה לעולי אתיופיה.

לאחר שהשלמנו ההכנות וההתארגנות בישוב - מעכבת הסוכנות מזה כ- 3 חודשים פתיחת מרכז הקליטה עקב הטענה שארה"ב מתנגדת לישוב עולים מעבר לקו הירוק.

אין בכוונתנו להשלים עם החלטה זו ואנו מעוניינים בקליטת העולים בקצרין.

אבקש עזרתך למען יפתח מרכז הקליטה המתוכנן בהקדם.

בכבוד רב,

שמואל בר לב
ראש המועצה המקומית

שב/פש

המשרד לקליטת העליה
לשכת המנהל הכללי

כ"ו כסלו תשמ"ה
20.12.84

סיכום פגישה מיום 20.12.84

השתתפו: מר מאיר שמיר - מנכ"ל.
מר סמי בר-לב-ראש מועצת קצריץ.

הנושא: קליטת אתיופיה בקצריץ.

סוכם: 1. משרד השכון יבנה 60 יחידות דיור בקצריץ.

2. בהבנה בין המנכ"ל לראש המועצה יאוכלסו בשלב ראשון רק 30 דירות בעולים אתיופים. (מתוך הבנת בעיות קליטת מספר גדול יותר של אתיופים בקצריץ).

3. רק אם יתעורר צורך דחוף באכלוס שמעבר ל-30 הדירות, המשרד יבוא במגע מחודש עם מועצת קצריץ.

רשם: דוד לפלר.

העתק: לשכת השר.

מועצה מקומית קצרין רמת הגולן

טל. 067-61251 ת.ד. 28 מיקוד 12900

תאריך י"ג ניסן תשמ"ה

4 אפריל 1985

מספרו 3181

לכבוד
מר אלחנן ישי
עוזר ראש הממשלה
לשכת ראש הממשלה, ירושלים

א.נ.,

הנדון: ביקור ראה"מ בקצרין

בהמשך לשיחה בע"פ, הריני לציין שוב את הבעיה המרכזית שבכוונתנו להעלות בביקור ראה"מ.

בקצרין היום 300 דירות חדשות ו- 5000 מ"ר מבני תעשיה ריקים, אולם מזה שנתיים חל קיפאון בגידול קצרין בגלל חוסר במקומות עבודה.

חייבים להקים מיד מפעל של 200 עובדים.

לדעתנו, יש גורם אחד שמסוגל לבצע תוכנית זו והוא כור.

לכור יש תשתית בקצרין ע"י מעורבותם במפעל "גלרין" (50 עובדים) אותו מנהלת כור מזה כ- 4 שנים.

החלטה של כור לקחת את הבעלות על המפעל ולפתח אותו יכולה להעשות מיד.

למותר לציין שראה"מ הבטיח לפעול בדרך זו טרם הבחירות.

לכבוד רב,

שמואל בר לב
ראש המועצה המקומית

שב/פש

מועצה אזורית

מועצה מקומית

גולן

קצרין

חומר רקע לקראת ביקור ראש הממשלה מר שמעון פרס בגולן

ביום ג' כ'ה בניסן תשמ"ה , 16.4.85

סדר יום לבקור ראש הממשלה בגולן

כפר הנופש רמות ± מושב רמות

מאגרי מים - הסבר

מושב קשת - בקור במושב

תל חזיקה - תצפית עם מפקד העוצבה

עין זיוון - בקור בזיוונית

פירות גולן ± יקב ± צהריים

קצרין - קבלת פנים בעיר - סיור באזור התעשייה - בקור במפעל "גלרין אלקטרוניקה"

פגישת סכום בהשתתפות נציגי הישובים.

חל"אביב כ"ה בסיון תשמ"ד

25 ביוני 1984

מס' 1133

לכבוד

הח' יהודה הראל
וועד ישובי הגולן

שלום רב,

אני נדרש כאן לשאלותיך בעניין עמדתנו כלפי רמת-הגולן. ובכן מפלגת העבודה והמערך גורסים, וזאת על-יסוד החלטותיהם ומצעים, כי הגולן הוא אחד האיזורים המועדפים להתיישבות לפיתוח ולאיכלוס.

אנחנו מודעים להזנחה הממלכתית, פרי השנים האחרונות, של המפעל ההתיישבותי בגולן, בכלל. ולבלימת תעושה של קצרים, בפרט. ברי לנו כי ללא הקמתם של מפעלי-הרושת אחדים, בעתיד הקרוב, לא תוכל בירת-הגולן להתפתח ולהתרחב.

מפלגת העבודה תעשה לעידוד גורמים ציבוריים והסתדרותיים להשקיע בייצור, בבינוי ובתעוש, מזרזים.

ממשלה בראשות המערך, תפעיל למימוש יעד זה - גם את הכלים הממלכתיים המתאימים.

בברכה
שמעון פרס

העתק:
הח' איתן ליס
הח' שמואל בר-לב

/תא.

רמת הגולן - אמצעי יצור מצב קיים (ללא קצרין)תעשיה - מפעלי תעשיה קיימים - 1985

מועסקים	מחזור שנתי אלפי \$	סוג המפעל	ישוב
10	220	הזרקת פלסטיק	הר אדם
12	80	הרכבות	אלרום
16	300	תרגום סרטים	עין זיוון
55	2.000	יצור מגפיים וסנדלים	מרום גולן
10		טוף	אניעם
40	1.000	מספר מפעלונים קטנים	גשור
16	200	קבלנות עבור טל דור	אפיק
31	1.300	סרטים להדפסה	כפר חרוב
23	1.500	מתכת	מבוא חמה
8		אלקטרוניקה	מיצר
4	26	שלוחה של מפעל באפיק	
248	6.626		סה"כ

* לא כולל המפעל במבוא חמה ומרום גולן.

תיירות - פרויקטים קיימים

(ב- \$ 000)

מועסקים	עודף ברוטו	ערך תפוקה	פרויקט
60	850	1.500	לונה גל
50	400	500	רמות - כפר הנופש
35	950	1.100	הר חרמון
40	1.250	3.000	חמת גדר
185	3.450	6.100	סה"כ

אוכלוסיה וישובים - מצב קיים ותחזית

אוכלוסית רמת הגולן מונה כיום כ- 8646 נפש, אוכלוסיה זו מתגוררת ב-31 ישובים מצורות התישבות מגוונות.

מערך הישובים הקיים ברמה"ג מאופיין במגוון מבחינת צורות וזרמי התישבות.

הישובים הקיימים מתפלגים כדלהלן :-

צורות הישוב	מספר	מספר נפשות
קבוצים	12	2123
מושבים שתופיים (חתיים)	5	1762
מושבי עובדים	10	1396
מושבות	1	65
ישובים מרכזיים		
לאכלוס	2	800
עיר	1	2500
	31	8646

מרבית אוכלוסית רמת הגולן מתגוררת בישובים חקלאיים (כ-60%) וכ-40% בלבד מתגוררים בישובים עירוניים. בעיר קצרין מתגוררת כ-31% מהאוכלוסיה בלבד.

חקלאות - ענפים קיימים 1985גידולים חקלאיים ימי עבודה וצריכת מים

1985			הענף
דונמים/ראש	י"ע	מים	
			מטעים (בדונמים)
4260	17000	3760	סובטרופי
7400	99900	6300	נשיר
1200	8400	300	כרם יין
800		2240	בנות
800	16000	560	מטע אחר
35000	52500	14500	ג.ש. שלחין
25000	12500		ג.ש. בעל
			בעלי חיים (ראש)
2500	15000		רפת
7500	15000		בקר לבשר
3200	4800		צאן
1970	7900		הודים (טון)
3940	9800		פטימים (טון)
		2000	מחנה

יעדי הפתוח בגולן 1985 - 1990

תכנית רבבותיים נוספים לגולן אושרה בממשלה בשנת 1983.
מאז אשור התכנית בממשלה לא נעשה דבר ולמעשה אוכלוסית הגולן לא גדלה מעבר לגידול טבעי.

לאור המצב הכלכלי הקשה איננו חושבים שיש באפשרות הממשלה להעמיד לרשות פתוח הגולן המשאבים הדרושים לפתוח לפי הקצב הדרוש בהתאם לתכנית.
עם זאת, לאור הבעיות הבטחוניות והבין לאומיות המיוחדות לגולן חייבת הממשלה להמשיך תנופת הפתוח בגולן תוך חיזוק הישובים הקיימים שנקלעו לקשיים בתקופת ההקפאה שנגזרה עלינו בשנים האחרונות.

בתכנית יעדי הפתוח ל-5 השנים הקרובות שהועמדה על בסיס מינימלי כתוצאה ממצב המדינה אנו כוללים את הנתונים הבאים:-

יעדי פתוח אמצעי יצור 85-90 באלפי \$

התישבות	היקף השקעות	עודף ברוטו	ערך תפוקה	מועסקים
חקלאות	25.195	2.900	5.500	150
תעשייה	19.000	2.100	28.000	250
תיירות	35.000	15.120	24.000	865
קצרין	25.000	3.000	15.000	500
סה"כ	104.195	23.120	72.500	1765

פרופיל - מושב רמות

תנועה : תנועת המושבים.

המושב הוקם בשנת 1968

אוכלוסיה - 70 משפחות חקלאיות

10 משפחות עובדי ציבור

5 יחידות קליטה 84/85

אמצעי ייצור - סה"כ קרקע 3300 דונם

מזה נטועים כ-1700 דונם

בננות

מנגו

פרדס

סובטרפיים שונים

מזה שלחין 450 דונם - מקשאות וירקות.

ענפי חצר - 3 משקי רפת פעילים

8 משקי רפת מגדלים מבכירות

2 משקי עגלים לפיטום

10 משקי הודים

2 משקי צאן

1 משק בקר

9 סככות לול בלתי פעילות (ריקות)

3 סככות דיר בלתי פעילות (ריקות)

בתקציב 84/85 - טיפלה המחלקה בהשלמת תקציב ל- 6 משפחות מהן 5 חדשות.

כמו כן הוחל ברישות 430 דונם שלחין הכולל מפעל מים.

פרופיל - כפר הנופש - מושב רמות

כפר הנופש הוקם בשנת 1981 ע"י מושב רמות וזאת בהתבסס על נצול מבני הישוב הזמני.

הכפר כולל 29 מבנים משולשים (קוטג'ים), 18 בתי עץ ו-80 חדרים נוספים המצויים בשלבי בניה סופיים.

כפר הנופש מציע מגוון של פעילויות המתבסס על נצול אתרי הטבע ברמת הגולן וחופי הכנרת וכן נצול תפקודים מרכזיים המצויים בכפר - מסעדה, בר, מינימרקט ובריכת שחיה.

מספר המועסקים במוצע שנתי הנו כ-25. התפוסה השנתית הממוצעת הנה 55% והמחזור הכספי השנתי מאתכם בכ- \$ 600,000.

פרופיל - מושב קשת

תנועה : איגוד המושבים של הפועל המזרחי

עלה להתישבות - 1974

אוכלוסיה - 47 משפחות

160 ילדים

אמצעי יצור - 300 ד' מטע תפוח - 20 ד' דבדכן ליד הבית

90 ד' תמרים בפרק הירדן

1500 ד' שלחין באזור רמת מגשימים

580 אמהות בקר לבשר

2 לולים מבוקרים לפטימים

תיירות - שותפים בחוף כינר בצפון מזרח הכנרת.

בית ספר שדה - קשת יונתן

בשנת 1976 הוקם בי"ס שדה קשת-יונתן ע"ש מיקומו וע"ש חייל שנהרג במלחמת יום הכיפורים.

עובדים בבית הספר חברי משק, שכירים ומורות חיילות בשרות לאומי.

סה"כ עובדים בביה"ס 12 עובדים.

תחום התמחות - מדריכים בגליל ובגולן בנוסף להדרכות הרגילות, בוטניקה, זיאולוגיה,

ארכיאולוגיה, אקולוגיה, משלב בית הספר הסטוריה, יהדות, מורשת קרב.

דואגים להראות את ארץ ישראל היפה ומדגישים את חשיבותו של הגולן, שייכות לארץ

ישראל ההסטורית מעלים את הערך ההתישבותו בגולן.

בנוסף לציבור החני, מכל השכבות ומכל מגזרי האוכלוסיה בי"ס שדה קשת-יונתן

מדריך את בתי הספר היסודיים בטבריה במסגרת פרויקט הרווחה.

יקב

אנו מקדמים בברכה אותך ואת צוות משרדך בבקור באתר נסויי יצור יין איכות ליצוא. אתר זה מומן עד כה על ידי החטיבה להתישבות בהסתדרות הציונית העולמית ישובי רמת הגולן והגליל וקרנות התק"מ, השו"הצ, איגוד מושבי הפועל המזרחי.

באתר זה בצענו עד כה ניסויים ביצור ובשיווק יין ולמעשה ניתן לומר שביצענו עד כה ניסוי שלם שכלל 2 תקופות בציר ותקופת שיווק אחת, ניסוי זה מבוצע ע"י מומחים מארה"ב תוך שימוש בטכנולוגיה האמריקאית.

כמו כן בוצע עיצוב הבקבוק וציור התווית בידי מומחים מארה"ב, במגמה להתאים את המוצר לצרכן.

בשנת 1983 ביצענו ייצור של 32000 בקבוקים סוביניון בלנק מעורב בסמיון, 15000 קברנה סוביניון.

הסוביניון נקלט בהצלחה בשוק האמריקאי במחיר של \$ 3.5 לבקבוק פ,ו,ב חיפה.

הקברנה ימכר ב-1986 ואנו צופים מחיר של 6-7 \$ לבקבוק כנ"ל.

בשנת 84 נאלצנו ליצר כמות נוספת מעל הנסיון המתוכנן דאז שתוכנן להיקף של 120 טון ונגמר בכ-280 טון. עקב הבטחון באיכות הענבים הגדלים באזורינו והצלחתם בשווקי היצוא אנו ניגשים לתכנון וביצוע יקב מסחרי תוך הרחבת היצור להיקף של 15.000 - 10.000 טון בשנה. לצורך זה בכוונתנו להעביר היקב לאזור התעשייה בקצרין.

תשובתו של היקב לאזור משמעותית ביותר הן במקומות תעסוקה והן כאלמנט תיירותי התורם לסביבה כולה.

אנו רואים ביצור גפן היין בגולן אחד מאמצעי היצור החשובים ביותר לפתוח הגולן ולתוספת תעסוקה ופרנסה ליושביה.

פרופיל - קבוץ עין זיוון

תנועה - תק"מ.

עלה להתיישבות ב- 1968.

אוכלוסייה - 100 חברים ומועמדים
90 ילדים

אמצעי יצור - 2300 ד' שלחין בצפון הגולן

400 ד' מטע תפוח , 12 ד' דבדבן

200 ד' אבוקדו צעיר באזור גמלא

2 מבנים לגידול הודונים

מפעל ליצור מגפיים וסנדלים - "זיוונית"

למשק חוב גדול הנובע בעיקר מהמפעל ועדיין לא נמצאה הדרך לפתור בעיה חמורה זו.

מפעל "זיוונית" בעין זיוון

המפעל עוסק ביצור מגפיים וסנדלים בהזרקה מפי, וי, סי.

המפעל הוקם בשנת 1969 כשלוחה של המפעל בקבוץ דפנה ועבר בשלבים לעצמאות עד 1976 בה הפך לעצמאי לכל דבר.

- במפעל 55 מועסקים רובם תושבי הקבוץ

- המחזור השנתי כ- 2 מיליון דולר.

- 45% מהיקף היצור מיועד ליצוא ארצות יעד עיקריים הן: ארה"ב, דרום אפריקה ואירופה.

- תכניות הפתוח מציעות שילוב רובוט בתהליכי יצור מסוימים כדי ליעל תהליכים ולחסוך בכח אדם.

- למפעל חוב מצטבר בסך של כ- 4 מיליון דולר הנובעת מירידה משמעותית בערך המטבעות האירופי , מהשקעות בהיקף גדול מאד ומהצטברות מלאים בתקופה מסוימת.

העיר קצרין

א. אוכלוסיה -

סה"כ 2500 נפש.

שהם כ- 600 משפחות.

מתוכם 1000 בני נוער וילדים.

ב. בינוי -

העיר קצרין מתוכננת ל- 8 רובעים, מתוכם 2 קיימים ומאוכלסים הכוללים -
930 יח"ד (632 מאוכלסות ו- 298 בבניה).

ג. תעסוקה

התפלגות מקורות התעסוקה -

תעשייה 15%

שירותים 30%

צבא קבע ומשטרה 30%

מסחר ועצמאיים 12%

עובדי חוץ 13%

ד. מוסדות חינוך -

בעיר קצרין ישנם מוסדות חנוך הבאים -

9 גני ילדים בהם כ- 240 ילדים.

3 מעונות יום בהם כ- 150 ילדים.

ביה"ס יסודי הכולל 17 כיתות לימוד לכ- 500 תלמידים.

ביה"ס תיכון - בהקמה - במסגרת קרית חינוך.

ה. קליטה -

עשרות משפחות פונות מידי חודש בבקשה להקלט בקצרין, עקב פיגור בפיתוח מקורות

תעסוקה, הקליטה איטית וכיום מורגשת עצירה בהתפתחות העיר.

ו. תעסוקה -

חוסר מקורות התעסוקה בלם התפתחות קצרין. יש לבצע מיד תכניות להקמת מפעלים נוספים
על מנת לאפשר המשך איכלוס קצרין. ללא פתוח מקורות תעסוקה יעמדו מאות דירות ריקות בישוב.

שם המפעל	הקמה	מס' עובדים	ייצור
גלרין	1981	50	אלקטרוניקה
יובל	1980	12	יצור כלי נגינה
רמה	1985	10	תעשיות פלסטיקה
אורליל	1984	10	תעשייה בטחונית אלקטרו-אופטיקה
מחלבות	1984	22	חלב עמיד
מ.מ.י	1979	6	מים מינרליים
שבבי הגולן	1981	8	עיבוד שבבי
צבר	1978	6	מוצרי קרמיקה

ישנם מספר בתי מלאכה באזור התעשייה כגון: מוסך, פנצי'ריה, נגריה, מסגריה ועוד.

סה"כ עובדים באזור התעשייה בקצרין כ-156.

אזור תעשיה קצרין - סקירה

אזור התעשיה של קצרין נבנה ע"י חברת "מבני תעשיה" בשנת 1979. אזור התעשיה כולל שטח של 1380 דונם. בשלב הראשון נבנו בו 10 מבני תעשיה בשטח של 8.000 מ"ר. את המבנים האלה שברו יזמים פרטיים שהיו בראשונים שאכלסו עם עסקיהם את אזור התעשיה.

בשנת 1981 הוקמה החברה לפתוח קצרין והיא יזמה רכישה והעברה לקצרין, של שני מפעלי תעשיה: מפעל גלרין אלקטרוניקה (ובשמו הקודם ק.מ.מנועים) ומפעל יובל גיטרות קצרין. במקביל נבנו באזור התעשיה היחידות המרכזיות של מפעלי רמה"ג שכללו את המשרדים, יחידת מחשב, בית אריזה, חדרי קרור ואגוזת "מי גולן".

בשנת 1982 הוקמה החברה לפתוח הגולן והיא יזמה תוך שנתיים הקמה והעברה של ארבעה מפעלי תעשיה לקצרין:-

1. מפעל "רמה" - ליצור אריזות מזון.
2. מפעל "אורליל" - שיקום והרכבת שפופרות לראית לילה.
3. מחלבות רמת הגולן.
4. "שחק" - מפעל מתכת.

במקביל נמשך הפתוח בתשתית ובמבנים של אזור התעשיה ונבנו עוד 11.000 מ"ר, שחציים כבר מאוכלס כעת.

מפעל "גלרין אלקטרוניקה".

המפעל הוקם במרץ 1981 ע"י החברה לפתוח קצרין בע"מ. (בשמו הקודם "אלדר מירין"). נרכש אז מקבוצת יד-מרדכי.

קו הייצור של המפעל היה ייצור מנועים חד-פאזים בהספקים נמוכים, עבור מנועי קרור, מכונות תפירה ואבן משחזת. מזמן התחלת הייצור נחתם הסכם לשתוף פעולה בנהול ותפעול המפעל בין החברה לפתוח קצרין לבין "כור" - אלקטרוניקה. כשבתפקיד מנהל המפעל מכהן איש "כור".

בגלל יבוא מתחרה בתנאי היצף של מנועי חשמל, מדרום מזרח אסיה, יגוסלביה ואוסטריה, הוחלט על הפסקת ייצור המנועים ומעבר לעבודות בקבלנות משנה. המפעל קבל עבודות ראשונות לבצוע מ"טלרד" ומפעלים נוספים. במקביל הורחבה התשתית הטכנית של המפעל, הוסבו קווי הייצור ונקלטו הנדסאים וטכנאים, ונרכש ציוד נוסף.

כיום מעסיק המפעל 56 עובדים והוא המעסיק הגדול ביותר בקצרין. המפעל מבצע כיום עבודות ברמה גבוהה עבור גופים מאלכתיים כתעשיה אווירית ורפא"ל וגופים מהסקטור העסקי כ"טלרד", "אלביט", "פיברוניקס" ועוד.

כמו כן כנס המפעל לייזום ופתוח, והוא מעביר היום לייצור פתוח קופה רושמת מאוחשבת. זהו מוצר שהוצג כעת בחו"ל וזכה להצלחה ראשונית גדולה מאד.

המפעל סיים שנת 1984 עם מחזור כספי של כ-600 אלף דולר באיזון תפעולי. תחזית המכירות לשנת 1985 מצביעה על היקף מכירות של כ-1 מיליון דולר.

האסטרטגיה העסקית של המפעל קובעת התמקדות במוצר המוביל של המפעל-תוך המשך פתוח מערך העבודות בקבלנות משנה.

לסכום, עם הפסקת ייצור המנועים והסבת המפעל לייצור מוצרים בשטח האלקטרוניקה שחלקם יופנה ליצוא - חל מהפך במפעל. מהפך זה מתבטא במעבר לרווחיות בקליטת עובדים נוספים, בהרחבת התשתית הטכנית של המפעל - ובהרחבה רצינית של כמות העבודות המבוצעות כעת ותבוצע בעתיד על ידו.

ברם, תחזית העבודה לשנה הקרובה אינה מראה כרגע על גידול ריאלי נוסף, עקב המצב כללי במשק. בנושא זה, תרומתה של "כור" יכולה להיות מכרעת, לכן נדרשת מעורבות ישירה של "כור" במפעל בצורה של בעלות משפטית במפעל (ולא רק ניהולית תפעולית), שתגרום לאגרסיביות נוספת בצד קבלת הזמנות ועבודות נוספות - לצורך שמירת הקיים והרחבת המפעל בעתיד.

קצרין * ישראלי הימה

בעשרות כפרים שפרנסתם חקלאית ובעיקר גידול זיתים ותעשיית שמן. אחד הכפרים האלה היה קצרין; שרידיו נתגלו עם חידוש ההתיישבות בגולן לאחר מלחמת ששת הימים. בכפר בית-כנסת מתקופת התלמוד, אשר בו נערכות חפירות ארכיאולוגיות ועבודות שיחזור. הישוב היהודי בקצרין חודש בשנת 1977.

חוזרים לקצרין אחרי 1300 שנה

העדות הראשונות על התיישבות יהודית בגולן הן מן המאה השניה לפני הספירה; יהודה המכבי יצא להגנת יהודי הגולן והבשן; אלכסנדר ינאי כבש ערים בגולן; הורדוס הביא לגולן מתיישבים חדשים. יהודי הגולן השתתפו במרד הגדול נגד הרומאים, ולמרות הטרדיה של גמלא לא פסק הישוב היהודי בתקופת המשנה והתלמוד התרכז כאן ישוב יהודי

צמיחה לא סתם ככה

קצרין נועדה להיות בירת הגולן, אך עיר בירה קטנה ואינטימית. 25.000 איש ולא יותר. התושבים יחיו בשמונה רבעים נפרדים, 1200 – 600 יחידות דיור בכל רובע, ובו גם גני-ילדים, בית-ספר, מועדון שכונתי, גנים ומגרשי משחקים. כל רובע – פרבר קטן. כולם ביחד – עיר עם כל השירותים. במרכז העיר – מרכז מסחרי, משרדי העיריה, המועצה האזורית והממשלה, מרכז תרבות, מוזיאון, בריכת שחיה ומרכז ספורט. מסביב לעיר – פארק גדול ובו אתרי עתיקות, חוות סוסים, אתרי ספורט ופיקניק. לידו – קרית חינוך, ומעברו האחר – קרית תעשייה. בקצרין שומרים על אופי העיר, על נוחות התושבים, על איכות החיים.

משולחן התכנון לחיים של ממש

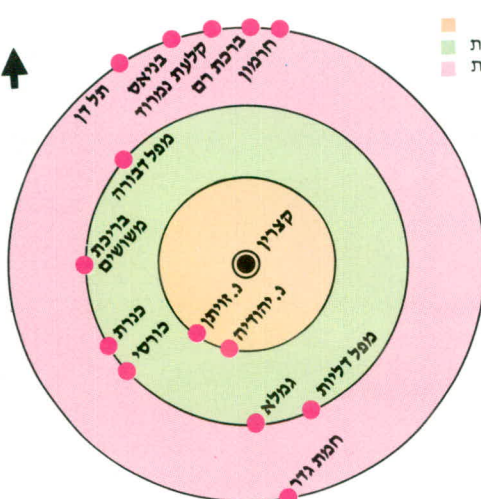
שני רבעים כבר קמו. רובע גמלא מיושב ופורח. רובע נווה הולך ונבנה וראשוני התושבים כבר נכנסו לבתייהם. רובע 6 בשיטת "בנה ביתך" ורובע 7 – יקומו תוך שלוש שנים.

המרכז העירוני והמסחרי כבר פועלים מזה שנים אחדות ועתה החלה הרחבתם. קרית התעשייה קמה ובה שבעה מפעלים ועוד אחדים בבניה. בקרית החינוך מתחילה בנייתו של המוסד השני. התשתית – הכבישים, החשמל, המים הביוב והטלפונים – מקדימה את קליטת התושבים. תופעה חדשה בישראל.

לקצרין יש כבר אופי

עיר צעירה וכבר יש לה אופי, וגם גאווה – באיכות החיים של העיר, בחברה האנושית ובנוף הנפלא הסובב אותה. 2500 תושבים, מרביתם ילידי הארץ. מחציתם מבוגרים-צעירים (26 – 35), מחציתם – ילדים. בפרק זמן קצר הצליחו ליצור דגם של ישראל היפה: חיים בתוך ישוב מאוכלס ללא איבוד יתרונות הטבע, מותרות של עיר, ללא הצרות של כרך; איזון בין חיי עבודה לתרבות הפנאי, בין פרטיות לחיי חברה בלתי פורמליים.

תושבי קצרין נוסעים לחוף שלהם – על שפת הכנרת – 20 דקות בלבד, ולאתר הסקי שלהם, בחרמון – 40 דקות בלבד. ובין 15 – 45 דקות לשמורות טבע, למרחצאות חמים, לאתרי עתיקות, לערוות ולמפלי מים.

ההסתדרות הציונית העולמית

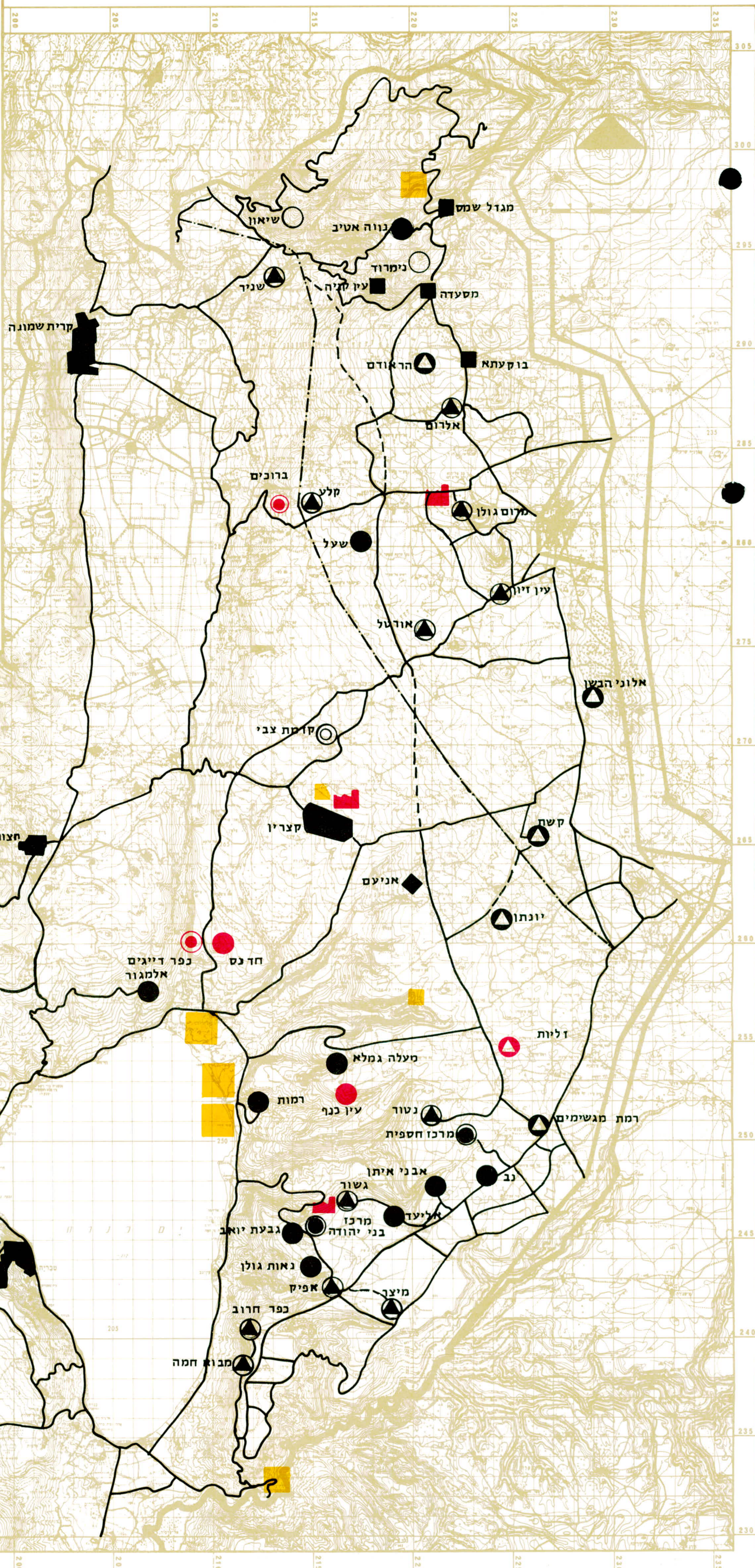
החטיבה להתישבות חבל-הגליל
צוות לתכנון אזורי כולל

תכנית כיתוח הגולן

1984 - 1994

מערך הישובים והדרכים

- קיים**
- קבוץ (▲)
 - מושב שיתופי (●)
 - מושב עובדים (●)
 - כפר תעשייתי (◆)
 - מושבה (○)
 - ישוב מרכזי לאכלוס / ישוב קהלתי (●)
 - ישוב זמני (○)
 - ישוב עירוני (■)
 - כפר מעוטים (■)
 - קו צנור הנפט (—)
 - כביש (—)
 - כביש מתוכנן (---)
 - מוקד תיירות (■)
 - מוקד תעשייה (■)
- מתוכנן**
- מושב שתופי (▲)
 - מושב עובדים (●)
 - ישוב מרכזי / ישוב קהלתי (●)

עובד ממפת ישראל בת.מ. 1:50,000 של מרחק
תמונת ישראל (תורגם נובמבר 1978)
החטיבה להתישבות חבל-הגליל
קו המפרת הכוחות 1974